

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนการสอนแบบใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

A Study of Satisfaction on Project Based Learning Approach to Develop Speaking Skill of Thai-Nichi Institute of Technology Students

วิภาณี เพ็งเนตร

สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

1771/1 ถนนพัฒนาการ เขต สวนหลวง แขวง สวนหลวง กทม. 10250

wipanee@tni.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา Speech and Presentation in English (ENL-422) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยภาพรวมทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) นักศึกษามีการฝึกปฏิบัติจริงทั้งการสนทนาภาษาอังกฤษ การวางแผนการทำงาน และการทำงานเป็นทีม แต่ปัญหาที่พบคือใช้เวลาในการทำโครงงานเกินกว่าแผนที่กำหนด
คำสำคัญ: การเรียนแบบใช้โครงงานเป็นฐาน, การสอนภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

The purposes of this research were as follows: 1) to study satisfaction of TNI students on Project Based Learning Approach; and 2) to study additional suggestions. Research samples were 75 second-year TNI students who enrolled Speech and Presentation in English (ENL-422) in the first semester of 2016 academic year. The instrument used for gathering the data were the questionnaires with rating-scale and open-ended question. Statistic used for analyzing the data was mean, standard deviation and content analysis. Research findings were: 1) Students had a high level of satisfaction towards teaching-learning process by using Project Based Learning. When considering each aspect, teaching materials and teaching techniques were at high level; 2) Students had a high level of self-assessment towards teaching-learning process by using Project Based Learning; 3) Students had experiences in practicing conversation in English in a real situation.

They also had to plan for the project as well as learn how to work as a team. However, Most of students found that they had problems in time planning and task distribution.

Keywords: Project Based Learning, Teaching-Learning Process in English

1) บทนำ

การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันเน้นความสำคัญที่ผู้เรียนและผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยมีรูปแบบการเรียนการสอนหลายอย่างที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้การสาธิต เกมส์ สถานการณ์จำลอง ศูนย์การเรียนรู้ บทเรียนแบบโปรแกรม การทดลอง การไปทัศนศึกษา การอภิปรายกลุ่ม การแสดงละครหรือการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น นอกจากนี้ปัจจุบันพบว่ามีการสอนที่สามารถตอบสนองต่อกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ ผู้ค้นพบความรู้ ผู้เรียนมีอิสระภาพ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบระเบียบในกระบวนการการทำงานที่ชัดเจนคือ การสอนแบบโครงงาน

วิธีการสอนแบบโครงงานภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ในแต่ละขั้นตอนผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ทักษะด้านต่างๆ สัมพันธ์กับเนื้อหาทางภาษาโดยธรรมชาติ เช่น ความรู้ทางคำศัพท์ ไวยากรณ์และความรู้ด้านอื่นๆ มาฝึกฝนในระหว่างขั้นตอนการปฏิบัติงาน (process) จนสำเร็จออกมาเป็นชิ้นงาน (end product) ซึ่งหมายถึง เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง (learning by doing) นอกจากนี้ผู้เรียนยังเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เป็นผู้สรุปและสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความจำที่ว่าความสนใจเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการจำ [1] ดังนั้นการที่คนเราจะจดจำสิ่งต่างๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนมีความสนใจจริงแค่ไหน ถ้าสนใจจริง ตั้งใจและลงมือกระทำปฏิบัติจริงๆ ย่อมจะทำให้จำเนื้อหาเรื่องนั้นๆ ได้ง่ายและแม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างโครงงานยังสอดคล้องกับคำกล่าวของลัดดา ภูเกียรติ [2] ว่า

การเรียนรู้ในรูปแบบของโครงการเป็นการจัดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความชำนาญที่มีอยู่มาประยุกต์ได้อย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการคิดกิจกรรม โดยการเป็นผู้สร้างความรู้ แทนที่จะเป็นผู้รับความรู้แต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมการสอนโดยใช้โครงการ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะในทุกๆ ด้านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนที่เริ่มจากให้ ผู้เรียนเลือกหรือกำหนดชื่อโครงการที่จะศึกษาด้วยตนเองตามความสนใจ การจัดทำโครงการ การวางแผนการดำเนินงาน การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานของโครงการตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล การเขียนรายงานผลโครงการ และนำเสนอผลของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิพล อาจอินทร์และธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ [3] ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 5 ปี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานใน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวางแผนและจัดทำ โครงการศึกษาด้าน หลักสูตร การไปศึกษาดูงานที่สถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาดูงาน และการเขียนรายงานผลโครงการศึกษาดูงาน รวมทั้งการนำเสนอผลการศึกษา ดูงาน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งทราบแนวทางใน การนำ หลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ที่เรียนโดยใช้โครงการเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.72 คิดเป็นร้อยละ 82.40 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และมีจำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 77.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 และ 3) นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ซึ่งสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ได้กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาต่างๆ โดยเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมไปถึงด้วยกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน

ดังนั้น การที่อาจารย์ผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถาบันฯ จึงจำเป็นต้องปรับวิธีการและเทคนิคการสอนให้เหมาะสมและหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพจากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญของการจัดการ

เรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะศึกษากระบวนการและความพึงพอใจจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project Based Learning) ในรายวิชา ENL-422 Speech and Presentation in English ซึ่งเป็นรายวิชาเลือกภาษา สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และนำผลการวิจัยที่ได้ไป ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project Based Learning)
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนการสอนแบบใช้โครงการเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2559 โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา Speech and Presentation in English (ENL-422) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด แบ่งออกเป็น

- 1.1 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐานเป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและสื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนโครงการ
- 1.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการประเมินตนเอง เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพของผู้เรียนระหว่างการทำโครงการแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการทำโครงการภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความพึงพอใจขั้นตอนการทำโครงการภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองนั้นแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการแสดงความเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) โดยแบ่งเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

คะแนน 5	ความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนน 4	ความพึงพอใจมาก
คะแนน 3	ความพึงพอใจปานกลาง
คะแนน 2	ความพึงพอใจน้อย
คะแนน 1	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นการแสดงความเห็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ ลงรหัสและวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ [4]

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

โดยข้อมูลเชิงคุณภาพมีลักษณะเป็นคำบรรยาย ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน

ตารางที่ 1: แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยภาพรวมทั้ง 2 ด้าน

ด้าน	รายการ	n = 75		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	กระบวนการเรียนการสอน	4.02	0.72	มาก
2.	สื่อการสอน	4.07	0.79	มาก
	รวม	4.05	0.75	มาก

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน ด้านสูงสุด ได้แก่ สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.75) และ กระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 2: แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ

ข้อ	รายการประเมิน	n = 75		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1.	การเลือกเรื่องในการทำโครงงาน	4.51	0.79	มากที่สุด
2.	การกำหนดจุดประสงค์ของการทำโครงงาน	4.47	0.81	มาก
3.	การกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงาน/การวางแผน	4.22	0.77	มาก

4.	มีความรู้ในประเด็นที่เลือกปัญหา	3.91	0.89	มาก
5.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.05	0.68	มาก
6.	มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา	4.11	0.71	มาก
7.	มีความสามารถในการสื่อสาร	4.27	0.88	มาก
8.	มีความสามารถในการตอบข้อซักถาม	4.02	0.91	มาก
9.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.19	0.88	มาก
10.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.33	0.55	มาก
11.	ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.15	0.70	มาก
12.	ผลงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.08	0.69	มาก
13.	มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้ดียิ่งขึ้น	4.02	0.78	มาก
14.	มีเหตุผลและยอมรับข้อเสนอหรือความคิดเห็นของผู้อื่น	4.33	0.75	มาก
15.	มีความพึงพอใจในตัวโครงการที่ทำ	4.48	0.68	มาก
	รวม	4.20	0.76	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 การเลือกเรื่องในการทำโครงงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 4 มีความรู้ในประเด็นที่เลือกปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.91

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. นักศึกษาพบว่าตัวเองได้ฝึกปฏิบัติ ตัวเองหลายด้าน ได้แก่ การอ่านและเขียนจากการศึกษาค้นคว้า การพูดจากการนำเสนอ อภิปราย และการติดต่อประสานงาน การทำงานเป็นทีม การปรับตัวทำงานร่วมกับเพื่อนในชั้น

2. นักศึกษาพบจุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค เรื่องเวลา เนื่องจากต้องเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบโครงงานควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเนื้อหาตามรายวิชาด้วย จึงทำให้นักศึกษาเกิดความกดดันในการทำโครงงาน เพราะการทำโครงงานต้องใช้เวลามากและเป็นการทำกิจกรรมนอกชั้นเรียน ถ้าขาดการวางแผนด้านเวลาที่ดีและมีระบบ โครงงานอาจเสร็จไม่ทันตามกำหนด

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. จากผลศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา ภูทอง [5] ที่รวบรวมแนวทางในการสอนภาษาที่จะ

ช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสอนเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนใช้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดบริบทให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย การจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน การใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงปฏิบัติ การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน การสอนด้วยการบูรณาการหลายทักษะ การอธิบายหลักไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การหลีกเลี่ยงการแก้ไขคำผิดทุกครั้ง และการสอดแทรกความรู้ด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับภาษาที่ผู้เรียนที่สนใจ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับที่ลัดดา ภูเกียรติ [6] กล่าวว่า โครงงานเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของผู้เรียน เน้นความสำคัญของกิจกรรมที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้คำแนะนำ ปรีกษา การดูแลของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อและหลักการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้คือต้องเชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้หลักของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ด้านสื่อการสอน พบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นผู้เรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษา มีโอกาสทดลองฝึกการใช้ภาษาที่เรียนมาเพื่อจะได้นำภาษาที่เรียนรู้อมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งโครงงานเป็นกิจกรรมที่เชื่อมต่อระหว่างภาษาที่เรียนมากับการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ภาษาด้วยตัวเอง

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ พบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อการประเมินตนเองในการทำโครงงานภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเลือกเรื่องในการทำโครงงาน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสุชาติพิทยีสุดหนองบัว [7] ที่กล่าวว่าโครงงานทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับโลกการเรียนรู้ภาษาได้จริง ทั้งในด้านเนื้อหา และการใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมตามโครงงาน ผู้เรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการสร้างแรงจูงใจและความสนใจให้กับผู้เรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้โครงงานภาษาอังกฤษยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน มีวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานตามแผนที่วางไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม และมีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นโครงงานนับว่าเป็นวิธีที่วิธีหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา

จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) จึงเป็นแนวทางเลือกหนึ่งที่ทำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนทุกระดับการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ควรนำไปใช้เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยการค้นหาความรู้ด้วยตนเองด้วยการทำ

โครงการ อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่ผู้สอนทุกคนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการในการพัฒนาผู้เรียน เพราะกิจกรรมโครงการถือว่าเป็นกิจกรรมที่สนองต่อกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี และยังเป็นที่กิจกรรมที่ครูทุกคนสามารถประยุกต์ ใช้ได้กับการเรียนการสอนในทุกรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้เป็นอย่างดีและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนที่เรียกว่า การศึกษาดลอดชีวิต (Life-Long Education) [8]

3. จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่า

3.1 ข้อดีของรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานที่นักศึกษาพบคือมีการฝึกปฏิบัติจริงทั้งการสอนภาษาอังกฤษ การวางแผน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เนื่องจากโครงงานภาษาอังกฤษตอบสนองความสามารถของผู้เรียนทุกระดับให้ทำกิจกรรมร่วมกันได้ โดยที่ทุกคนเป็นสมาชิกในกลุ่มต่างมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามความสนใจและความต้องการ อาจมีบ้างที่ผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มบางคนด้อยในเรื่องของการใช้ภาษา แต่มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษหรือมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ โดยต่างคนมีการพึ่งพาอาศัยกัน

3.2 นักศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคของหลักรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ได้แก่ เวลาในการทำโครงงานและการวางแผนการทำงานเป็นทีม ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการทำโครงงานถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิดของตนเอง สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นกระบวนการ และเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนั้นโครงงานภาษาอังกฤษเป็นบูรณาการทักษะทางภาษา มีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ในการแสวงหาความรู้อื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุจิตต์ ธารสุข. (2512). *ทฤษฎีความจำฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: มหรรษะการพิมพ์.
- [2] ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). *โครงงานเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] สิทธิพล อาจอินทร์ และ ชีรชัย เนตรนอมศักดิ์. (2554). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับ
- [4] นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี. *วารสารวิจัย มช* : ปีที่ 1 ฉบับที่ 1: เมษายน-มิถุนายน 2554 หน้า 1-16.
- [5] บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- [6] ลลิตา ภูทอง (2552). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตภาคเหนือ ตอนบน*. รายงานผลการวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [7] ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบวิจัยเป็นฐาน: งานที่ครูประมททำได้. กรุงเทพฯ : สาระแอนด์ซัน พริ้นติ้ง.
- [8] สุชาติพิทยีสุดหนองบัว. (2545). *การพัฒนาการเรียน ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้โครงงาน*. ปรัญญาณีพันธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [9] ลัดดา ศิลาน้อย และ อังคณา ดุงคะสมิต. (2553). *เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนด้วย โครงงาน*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.